

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti
Versio 4.0 Muutettu viimeksi 21.04.2010
Päiväys 06.10.2010

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTUSTIEDOT

Kauppanimi : 1-Pentanolii
Tuotenumero : 59547
Tuotemerkki : Sigma-Aldrich
Valmistaja : IS-VET Oy
Kilpivirrantie 7
FI-74120 IISALMI
Puhelin : +358 17 832 31
Telefax : +358 17 832 3570
Hätänumero : Myrkytystietokeskus 358 9 4711
Sähköpostiosoite : myynti@isvet.fi

2. VAARAN YKSILÖINTI

Aineen tai seoksen luokitus

Säädöksen (EC) No1272/2008 mukaisesti

Syttyvät nesteet (Luokka 3)

Välitön myrkyllisyys, Hengitys (Luokka 4)

Ihoärsytys (Luokka 2)

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen (Luokka 3)

Direktiivin 67/548/ETY ja siihen tehtyjen korjausten mukaan.

Syttyvää. Terveydelle haitallista hengitettynä. Ärsyttää hengityselimiä. Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua. Syttyvää. Terveydelle haitallista hengitettynä. Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa.

Etiketin ainesosat

Varoitusmerkki

Huomiosanalla

Varoitus

Vaaraohje (et)

H226

Syttyvä neste ja höyry.

H315

Ärsyttää ihoa.

H332

Haitallista hengitettynä.

H335

Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

Ennaltaehkäiseväohje (et)

P261

Vältä pölyn/savun/kaasun/sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.

Vaaramerkintä

Xn

Haitallinen

R-lausekkeet

R10

Syttyvää.

R20

Terveydelle haitallista hengitettynä.

R37/38

Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa.

S-lausekkeet

S36/37

Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä.

S46

Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

Muut vaaratekijät

Kyyneleritystä aiheuttava.

3. KOOSTUMUS JA/TAI AINESOSIA KOSKEVAT TIEDOT

Synonyymit : n-Amyl alcohol
Pentyl alcohol

Kaava : C₅H₁₂O
Molekyylipaino : 88,15 g/mol

CAS-Nro.	EY-Nro.	INDEX-Nro.	Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta	Pitoisuus
Pentan-1-ol				
71-41-0	200-752-1	603-006-00-7	Flam. Liq. 3; Acute Tox. 4; Skin Irrit. 2; STOT SE 3; H226, H315, H332, H335 Xn, R10 - R20 - R37/38	-

Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

Erityiset ohjeet

Otettava yhteys lääkäriin. Näytettävä tätä käyttöturvallisuustiedotetta hoitavalle lääkärille.

Hengitettynä

Jos tuotetta on hengitetty, potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan. Mikäli hengitystä ei tunnu, annettava tekohengitystä Otettava yhteys lääkäriin.

Iholle saatuna

Roiskeet huuhdeltava saippualla ja runsaalla vedellä. Otettava yhteys lääkäriin.

Silmäkosketus

Roiskeet huuhdeltava huolellisesti runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan sekä otettava yhteys lääkäriin.

Nieltynä

Ei saa oksennuttaa. Tajuttomalle henkilölle ei saa koskaan antaa mitään suun kautta. Suu huuhdellaan vedellä. Otettava yhteys lääkäriin.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

Sopivat sammutusaineet

Pienissä (alkavissa) tulipaloissa, käytä esim. "alkoholi" vaahtoa, kuivakemikaaleja tai hiilidioksidia. Isoissa tulipaloissa käytä vettä aina kun mahdollista. Käytä suuria määriä vettä sumuna, vesisuihkut voivat olla tehottomia. Jäähdytä kaikki vioittuneet säiliöt suurella määrällä vettä.

Erityiset palomiesten suojarusteet

Mikäli tarpeellista käytettävä paineilmalaitteita tulipalon sammutuksessa.

Lisätietoja

Vesisuihkua voidaan käyttää avaamattomien säiliöiden jäähdyttämiseen.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

Henkilökohtaiset suojoimet

Käytettävä henkilökohtaista suojarustusta. Vältettävä höyryjen/huurun/kaasun hengittämistä. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Poistettava kaikki sytytyslähteet. Varottava, etteivät höyryt väkevöidy mudostaen räjähtäviä pitoisuuksia. Höyryt voivat kerääntyä alhaisille alueille.

Ympäristöön kohdistuvien vahinkojen estäminen

Estettävä tuotteen pääsy viemäristöön.

Materiaalit ja menetelmät suojausta ja puhdistamista varten

Vuoto pysäytään ja kerätään palamattoman imeytysaineen (esim. hiekka, multa, piimaa, vermikuliitti) avulla, siirretään astiaan hävitettäväksi paikallisten ja kansallisten säännösten mukaisesti (katso kohta 13). Säilytettävä sopivissa ja suljetuissa säiliöissä hävittämistä varten.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

Varotoimenpiteet turvallista käsittelyä varten

Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Vältettävä höyryn tai sumun hengittämistä. Eristettävä sytytyslähdeistä - Tupakointi kielletty. Estä varotoimenpitein sähköstaattisen varauksen muodostuminen.

Turvalliset varasto-olosuhteet

Säilytettävä viileässä paikassa. Säiliö on pidettävä tiiviisti suljettuna kuivassa ja hyvin ilmastoidussa tilassa.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖN SUOJAIMET

Altistuksen raja-arvot

Aineosat	CAS-Nro.	Arvo	Tarkistusparam etrit	Päivämäärä	Peruste
Pentan-1-ol	71-41-0	TWA	100 ppm 370 mg/m ³	1998-06-01	Suomi. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:10: HTP-arvot 2005
		STEL	150 ppm 550 mg/m ³	1998-06-01	Suomi. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:10: HTP-arvot 2005
		HTP-arvot 8h	100 ppm 370 mg/m ³	2007-08-09	HTP-arvot - Haitallisekisi tunnetut pitoisuudet
Huomautuksia	Correction: Deleted "3-metyyli-1-butanoli" (FI) and "3-methyl-1-butanol" (SV) since they are already a synonym of another isomer of pentanol, already listed with CAS number [123-51-3]				
		HTP-arvot 15 min	150 ppm 550 mg/m ³	2007-08-09	HTP-arvot - Haitallisekisi tunnetut pitoisuudet
	Correction: Deleted "3-metyyli-1-butanoli" (FI) and "3-methyl-1-butanol" (SV) since they are already a synonym of another isomer of pentanol, already listed with CAS number [123-51-3]				

Henkilökohtaiset suojaimet

Hengityselinten suojaus

Kun riskiarviointi osoittaa, että ilmaa puhdistavat kaasunaamarit ovat asianmukaisia, käytä kokosvokaasunaamaria monikäyttömallia (US) tai ABEK (EN 14387) hengityspatruunoita. Jos kaasunaamari on ainoa suoja, niin käytä kokosvokaasunaamaria. Käytä kaasunaamareita ja valtion standardien kuten NIOSH (USA) ja CEN(EU) testaamia ja hyväksymiä välineitä.

Käsien suojaus

Valittujen suojakäsineiden tulee olla EU-direktiivin 89/686/ETY ja siitä johdetun standardin EN 374 mukaisia.

Käsittele käsineet kädessä.

Silmiensuojaus

Kasvosuojat ja suojalasis.

Ihonsuojaus / Kehon suojaus

Kehon suojaus valitaan työpaikalla olevan vaarallisen aineen määrän ja pitoisuuden mukaan.

Erityisiä suojaus- ja hygieniaohjeita

Käsitteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti. Kätet pestävä ennen taukoja ja työpäivän jälkeen.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

Olomuoto

Muoto	neste
Väri	väritön
Haju	luonteenomainen

Käyttöturvallisuustiedot

pH	7
Sulamispiste	-78 °C - lit.
Kiehumispiste	136 - 138 °C - lit.
Leimahduspiste	49 °C - suljettu kuppi
Syttymislämpötila	300 °C
Räjähdyksäraja, alempi	1,2 %(V)
Räjähdyksäraja, ylempi	10 %(V)
Höyrynpaine	2,0 hPa ajan 20 °C
Tiheys	0,811 g/cm ³ ajan 25 °C
Vesiliukoisuus	22,8 g/l ajan 25 °C
Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi	log Pow: 1,51
Suhteellinen höyryntiheys	3,04 - (Ilma = 1.0)

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili suositeltavissa varasto-olosuhteissa.

Vältettävät olosuhteet

Kuumuus, liekit ja kipinät.

Vältettävät materiaalit

Voimakkaat hapettimet, Alkalimetallit, Vahvat hapot, Halidit, Aldehydit

Vaaralliset hajoamistuotteet

Palossa muodostuneet vaaralliset hajoamistuotteet. - Hiilioksidit

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Välitön myrkyllisyys

LD50 Suun kautta - hiiri - 200 mg/kg

Huomautuksia: Vaikutus: Yleinen unilääke.

LD50 Suun kautta - rotta - 3.670 mg/kg

LD50 Ihon kautta - kani - 2.306 mg/kg

Huomautuksia: Maksa: Muita muutoksia. Munuainen, virtsajohdin ja -rakko: Muita muutoksia.

Ihosyövyttävyyksi/ihoärsytys

Iho - kani - Ihon ärsytys - 24 h

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

tietoja ei ole käytettävissä

Hengityselinten tai ihon herkistyminen

Laboratorioeläimissä tuote ei ole aiheuttanut herkistymistä.

Sukusolujen perimää vaurioittava

tietoja ei ole käytettävissä

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

IARC: Tämän tuotteen yksikään aineosa, jota on vähintään 0,1 %, ei ole todennäköinen, mahdollinen tai todistetusti syöpää aiheuttava aine IARC:n mukaan.

Lisääntymiselle vaarallinen

tietoja ei ole käytettävissä

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Hengitys - Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

tietoja ei ole käytettävissä

Aspiraatiovaara

tietoja ei ole käytettävissä

Mahdolliset terveysvaikutukset

Hengitys	Haitallista hengitettynä. Aiheuttaa hengityselinten ärsytystä.
Nieleminen	Saattaa olla haitallista nieltynä.
Iho	Saattaa olla haitallista imeytyessään ihon läpi. Ärsyttää ihoa.
Silmät	Saattaa aiheuttaa silmien ärsytystä.

Altistumisoireet

Mikäli tiedämme, ei aineen kemiallisia, fysikaalisia ja toksikologisia ominaisuuksia ole tarkoin tutkittu.

Muut tiedot

RTECS: SB9800000

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Myrkyllisyys

Myrkyllisyys kalalle	LC50 - Oncorhynchus mykiss (kirjolohi) - 370 - 490 mg/l - 96 h
Myrkyllisyys Daphnialle ja muille veden selkärangattomille.	EC50 - Daphnia magna (vesikirppu) - 341 mg/l - 48 h

Pysyvyys ja hajoavuus

Biologinen hajoavuus	aerobinen Tulos: 97 % - Helposti biologisesti hajoava.
----------------------	---

Kertyvyys eläviin kudoksiin

tietoja ei ole käytettävissä

Liikkuvuus maaperässä

tietoja ei ole käytettävissä

PBT- ja vPvB-aineiden arviointi

tietoja ei ole käytettävissä

Muut haitalliset vaikutukset

tietoja ei ole käytettävissä

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Tuote

Tämä palava aine poltetaan laitoksessa, jossa on jälkipoltin ja kaasunpesujärjestelmä. Kaikki jätehuoltosäännökset tulee huomioida. Toimitetaan hävitettäväksi ongelmajätelaitokselle

Likaantunut pakkaus

Hävitettävä kuten käyttämätön tuote.

14. KULJETUSTIEDOT

ADR/RID

YK numero: 1105 Luokka: 3 Pakkausryhmä: III
Oikea laivauksessa käytettävä nimi: PENTANOLIT

IMDG

UN-Number: 1105 Class: 3 Packing group: III EMS-No: F-E, S-D
Proper shipping name: PENTANOLS
Marine pollutant: No

IATA

UN-Number: 1105 Class: 3 Packing group: III
Proper shipping name: Pentanols

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Tämä käyttöturvallisuustiedote täyttää Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 vaatimukset.

16. MUUT TIEDOT

H-koodin ja R-fraasin tekstit, jotka on mainittu kohdassa 3.

Acute Tox.	Välitön myrkyllisyys
Flam. Liq.	Syttyvät nesteet
H226	Syttyvä neste ja höyry.
H315	Ärsyttää ihoa.
H332	Haitallista hengitettynä.
H335	Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
Skin Irrit.	Ihoärsytys
STOT SE	Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen
Xn	Haitallinen
R10	Syttyvää.
R20	Terveydelle haitallista hengitettynä.
R37/38	Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa.

Lisätietoja

Copyright 2010 Sigma-Aldrich. Lisenssi myöntää rajoittamattoman kopioinnin vain sisäiseen käyttöön. Ylläolevat tiedot ovat tämänhetkisen tietämyksen mukaan oikeita, mutta niitä ei ole tarkoitettu kaiken kattaviksi ja niitä tulee käyttää vain ohjeellisina. Sigma-Aldrich ei vastaa minkäänlaisista vahingoista, jotka mahdollisesti seuraavat yllämainitun tuotteen käsittelystä tai koskettelusta. Lisätiedot ja myyntiehdot löytyvät laskun tai lähetyslistan takasivulta.